

عنوان مقاله:

ساخت اضافه در کردی: رویکردی شناختی

محل انتشار:

دوماهنامه جستارهای زبانی، دوره 12، شماره 6 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 80

نویسندگان:

رحمان ویسی حصار - *Assistant Professor, Department of English and Linguistics, Faculty of Language and Literature, University of Kurdistan, Sanandaj, Kurdistan, Iran*

مسعود دهقان - *Assistant Professor, Department of English and Linguistics, Faculty of Language and Literature, University of Kurdistan, Sanandaj, Kurdistan, Iran*

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر قصد دارد تا براساس رویکرد شناختی به بررسی ساخت اضافه در کردی سورانی بپردازد. ماهیت روش‌شناسی این پژوهش، توصیفی تحلیلی بوده و داده‌ها از گویش کردی سورانی و از طریق مصاحبه با گویشوران گردآوری شده‌اند و اصالت داده‌ها نیز موردتایید گویشوران این گونه از زبان کردی است. گفتنی است که ساخت اضافه نوعی رابطه ذاتی و نسبتی بین دو عنصر گذرا و پایا ایجاد می‌کند که حاوی نوعی قرابت مفهومی هستند. در این ساخت یکی از عناصر به منزله نقطه ارجاع عمل می‌کند تا جایگاه عنصری دیگر (عنصر مقصد) در ساخت براساس آن مشخص شود. به عبارت دیگر، عنصر پایا به مثابه نقطه ارجاع، مسیری شناختی را برای دسترسی ذهنی به عنصر گذرا به منزله عنصر مقصد فراهم می‌سازد. یافته‌ها نشان داد که ساخت اضافه، محصول نوعی دستوری‌شدگی ضمیر موصولی HYA است که نقش کهن آن بازنمایی ارتباط ذاتی مفهومی بین عناصر دخیل در رابطه ای مفهومی مندرج در یک جمله مرکب بوده است. این ضمیر موصولی طی فرایند دستورشده‌گی به نمایه‌ای نسبتی تحول یافته، تا رابطه‌ای ذاتی و نامتقارن را میان دو عنصر متجانس در یک گروه (اسم+اضافه+اسم، اسم+اضافه+صفت، اسم+اضافه+حرف اضافه، اسم+اضافه+فعل اسمی‌شده) یا در یک بند (اضافه محمولی، اضافه مبتداساز) مفهوم‌پردازی کند. همچنین، نتایج نشان داد که عنصر اضافه این ارتباط نامتقارن را بین عناصر در سطوح متفاوت زبانی به خوبی نمایه‌سازی می‌کند.

کلمات کلیدی:

,Ezafe construction, Kurdish, cognitive grammar, relative pronoun, Ezafe marker
ساخت اضافه، کردی، دستور شناختی، ضمیر موصولی، عنصر اضافه.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1433518>

